

T.C.
KONYA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
4. İDARİ DAVA DAİRESİ

Y.D İtiraz No: 2024/410

**YÜRÜTMENİN DURDURULMASI
İSTEMİ HAKKINDA VERİLEN KARARA**

İTİRAZ EDEN (DAVALI) : AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

VEKİLİ :

KARŞI TARAF (DAVACI) :

VEKİLİ :

ELEKTRONİK
TEBLİGAT

11.10.2024

DAVANIN KONUSU

: Afyon Kocatepe Üniversitesi Teknoloji Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümünde Araştırma Görevlisi olarak görev yapan davacı tarafından, Nottingham Üniversitesi'nde burslu olarak hak kazandığı doktora eğitimi için 01.10.2024-30.09.2027 tarihleri arasında 1416 sayılı Kanun kapsamında tarafına aylıksız izin verilmesi talepli olarak yapılan başvurunun reddedilmesine ilişkin Afyon Kocatepe Üniversitesi Personel Daire Başkanlığı'nın 05.08.2024 tarih ve E-287163 sayılı işleminin iptali ve yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ

: 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde belirtilen şartların birlikte gerçekleşmediği gerekçesiyle Afyonkarahisar İdare Mahkemesi'nin 05.09.2024 tarih ve E:2024/914 sayılı sayılı kararı ile yürütmenin durdurulmasının kabulüne karar verilmiştir.

İTİRAZ DİLEKÇESİNİN ÖZETİ

: Davalı idare vekili tarafından; davacının davalı idarede bünyesinde araştırma görevlisi olduğu, yurt dışı eğitimini ancak 2547 sayılı Yükseköğretim kanunu 33. maddesi uyarınca yapabileceği, 1416 sayılı kanun uyarınca ücretsiz izin verilemeyeceği, öğretim elemanlarının memur statüsünde olmadığı, dava konusu işlemin hukuka ve mevzuata uygun olduğu ileri sürülerek mahkeme kararının kaldırılması ve yürütmenin durdurulmasının reddine karar verilmesi istenilmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Konya Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nce işin gereği görüldü:

Dava, Afyon Kocatepe Üniversitesi Teknoloji Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümünde Araştırma Görevlisi olarak görev yapan davacı tarafından, Nottingham Üniversitesi'nde burslu olarak hak kazandığı doktora eğitimi için 01.10.2024-30.09.2027 tarihleri arasında 1416 sayılı Kanun kapsamında tarafına aylıksız izin verilmesi talepli olarak yapılan başvurunun reddedilmesine ilişkin Afyon Kocatepe Üniversitesi Personel Daire Başkanlığı'nın 05.08.2024 tarih ve E-287163 sayılı işleminin iptali ve yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT :

2577 sayılı Kanun'un 27. maddesinin 2. fıkrasında; Danıştay ve idare mahkemelerinin idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gerekçe göstererek yürütülmesinin durdurulmasına karar verebilecekleri hüküm altına alınmış bulunmaktadır.

T.C.
KONYA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
4. İDARİ DAVA DAİRESİ

Y.D İtiraz No: 2024/410

1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun'un 1. maddesinde; "Umumi ve mülhak bütçe ile idare olunan Devlet devairi ve inhisar idarelerinin, vilayetlerin, şehremanetleri ile belediyelerin, ticaret odalarının ve mukavelenameleri mucibince talebe göndermeğe mecbur olan şirketlerin tahsil için ecnebi memleketlere gönderecekleri talebe bu kanun ahkâmına tabidir." hükmüne, 2. maddesinde; "Birinci maddede sayılan makamlar tarafından ecnebi memleketlere gönderilecek talebe Maarif Vekaletince yazılı ve sözlü sınav ile seçilir. Bu makamlar göndermek istedikleri talebenin adedini, ihtisas zümresini ve bu talebede aradıkları evsafı ve okutmak istedikleri memleketleri ve takip etmesini arzu eyledikleri tahsil planının esaslı cihetlerini her sene Nisan nihayetine kadar Maarif Vekaletine bildirirler. Maarif Vekaleti de o sene ecnebi memleketlere gönderilecek talebin evsafını, tahsil şartlarını alakadar tedris müesseselerine tebliğ ve gazetelerle ilan eder." hükmüne, 21. maddesinde ise; "(Değişik: 1/3/2014-6528/3 md.) Bu Kanun uyarınca mecburi hizmet karşılığı yurt dışına gönderilenler öğrenimlerini başarıyla tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere, adlarına gönderildikleri kurumların ilgili kadrolarına atanır. (Değişik ikinci fıkra: 19/11/2014-6569/23 md.) Millî Eğitim Bakanlığında istihdam edilmek üzere Millî Eğitim Bakanlığı adına ve hesabına bu Kanun kapsamında yurt dışına gönderilenlerden gönderildikleri ülkede doktora öğrenimlerini tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere yurda dönenler, Millî Eğitim Uzmanı kadrolarına atanır. Bu kişilerin yurt dışında lisansüstü eğitim amacıyla geçirdikleri sürelerin tamamı, Bakanlıkça belirlenen yurt dışında azami eğitim süresini geçmemek üzere, memuriyette geçmiş sayılarak, bu sürelerin her yılı bir kademe ilerlemesine ve her üç yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilir ve 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) fıkrasında öngörülen çalışma sürelerinin hesabında da dikkate alınır. (Ek fıkra: 2/12/2016-6764/18 md.) Kamu kurum ve kuruluşlarında memur olarak çalışırken bu Kanun kapsamında yurt dışına gönderilmeye hak kazananlara, öğrenim süreleri boyunca kurumları tarafından aylıksız izin verilir. Bu kişiler öğrenimlerini başarıyla tamamlayıp mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere aylıksız izinli olarak ayrıldıkları kadrolarına döndükten sonra, adına öğrenim gördükleri kurumların ilgili kadrolarına en geç altı ay içerisinde naklen atanırlar. Aylıksız izin sebebinin ortadan kalkmasından itibaren iki ay içinde görevine dönmeyenler, memuriyetten çekilmiş sayılır. (Ek fıkra: 2/12/2016-6764/18 md.) Yükseköğretim kurumları adına ve Millî Eğitim Bakanlığı hesabına lisansüstü öğrenim görenlerin mecburi hizmet yükümlülüklerinin, yükseköğretim kurumları ile kamu kurum ve kuruluşlarına devrine Yükseköğretim Kurulunun uygun görüşü üzerine Millî Eğitim Bakanlığınca karar verilir. Kamu kurum ve kuruluşları adına lisansüstü öğrenim görenlerin mecburi hizmet yükümlülüklerinin kamu kurum ve kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarına devrine ise Millî Eğitim Bakanlığınca karar verilir. (Ek altıncı fıkra: 3/6/2021-7326/15 md.) Yükseköğretim kurumları adına yurt dışına gönderilenlerin öğrenimlerini izlemek ve değerlendirmek üzere adına öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumu tarafından danışman atanır. Yükseköğretim kurumları adına yurt dışına gönderilenlerden doktora öğrenimlerini başarıyla tamamlayanların, mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere adına öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumunun atama kriterlerini karşılamaları şartıyla doktor öğretim üyesi kadrolarına, atama kriterlerini sağlamamaları halinde ise öğretim görevlisi kadrolarına ataması yapılır. Kamu kurum ve kuruluşlarınca staj amacıyla yabancı ülkelere gönderilecek memurlar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz." hükümlerine yer verilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 33. maddesinin a) bendinin 3. fıkrasında, "...Lisansüstü eğitim -

T.C.
KONYA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
4. İDARİ DAVA DAİRESİ

Y.D İtiraz No: 2024/410

öğretim için yurt dışına gönderilen araştırma görevlileri kadrolarında bırakılırlar ve (Burslu gidenlerin biryılı aşan süreleri ile şahsen özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kurumlarınca kendilerine aylıksız izin verilmesi uygun görülenler hariç) aylık ve diğer her türlü ödemelerin kanuni kesintilerin sonra kalan net tutarının % 60'ını kurumlarından alırlar. Bunlardan kurumlarınca gönderilenlere, 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun hükümlerine göre aynı ülkede bulunan öğrencilere verilen tahsisat tutarında ayrıca ödeme yapılır. Burslu gidenlerin aldıkları burs miktarları bu miktarın altında ise aradaki fark kurumlarınca kendilerine ayrıca ödenir. Bunların okul ücretleri ile eğitim ve öğretime başlayabilmeleri için zorunlu olan kurs ücretleri karşılanır. Kitap ve kırtasiye bedelleri ile diğer eğitim ve öğretim giderlerini karşılamak için her yıl Mart ve Eylül aylarında iki eşit taksitte ödenmek üzere birer aylıkları tutarında ek ödenek verilir." hükmü yer almaktadır.

OLAYLAR VE OLGULAR :

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının, Afyon Kocatepe Üniversitesi Teknoloji Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümünde Araştırma Görevlisi olarak görev yaptığı, Milli Eğitim Bakanlığı bursiyeri olarak 1416 sayılı Kanuna göre yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanı ve kamunun yetişmiş insan ihtiyacını karşılamak amacıyla lisansüstü öğrenimi görme hakkı kazandığı ve Nottingham Üniversitesi'nde doktora eğitimi için kabul aldığı, 23/07/2024 tarihli dilekçe ile davalı idareye başvurarak 1416 sayılı kanunun 21. maddesinin uyarınca öğrenim süresine tekabül eden 01/10/2024-30/09/2027 tarihleri arasında aylıksız izinli sayılma isteminde bulunduğu, yapılan başvurunun Afyon Kocatepe Üniversitesi Personel Daire Başkanlığı'nın 05/08/2024 tarih ve E-287163 sayılı işlemi ile reddedilmesi üzerine anılan işlemin iptali ile yürütmenin durdurulması istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Türk Personel Hukukunda, "kamu kurum ve kuruluşları" ve "memur" kavramları gerek lafzi gerekse amaçsal yorum cihetiyle yerine göre dar ve geniş manalar içermektedir.

1416 sayılı Kanunun 21. maddesinin 4. fıkrasında yer alan, "Kamu kurum ve kuruluşlarında memur olarak çalışırken bu Kanun kapsamında yurt dışına gönderilmeye hak kazananlara, öğrenim süreleri boyunca kurumları tarafından aylıksız izin verilir." şeklindeki hükümde yer alan "kamu kurum ve kuruluşları" kapsamında davalı üniversitenin ve "memur" kavramı kapsamında da davacının yer alıp almadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Anılan hükmün devamında yer alan 5. fıkranın birinci cümlesinde "...yükseköğretim kurumları ile kamu kurum ve kuruluşlarına..." ibaresine ikinci cümlesinde de "...kamu kurum ve kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarına..." ibaresine yer verildiği görülmektedir.

Şayet kanun koyucu, aylıksız iznin verileceği hususunun düzenlendiği 1416 sayılı Kanunun 21. maddesinin 4. fıkrasında yer alan "Kamu kurum ve kuruluşlarında memur" ifadesi ile üniversitelerde görev yapan öğretim elemanlarını kastetseydi hemen akabinde gelen fıkra da kamu kurum ve kuruluşları ifadesinin yanında ayrıca yükseköğretim kurumları ifadesine ayrıca yer vermesi gereksiz olurdu.

Kanun koyucunun abesle iştigal etmeyeceği ilkesinden hareketle 1416 sayılı Kanunun 21. maddesinin 4.

T.C.
KONYA
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
4. İDARİ DAVA DAİRESİ

Y.D İtiraz No: 2024/410

fıkrasında yer alan "Kamu kurum ve kuruluşlarında memur" ifadesi ile üniversitelerde görev yapan öğretim elemanlarının kastedilmediği açıktır.

Diğer taraftan, 1416 sayılı Kanunun 2. maddesi uyarınca ilgili makamlar tarafından yabancı memlekete gönderilecek talebinin adedi, ihtisas zümresi ve bu talebede aradıkları evsafı ve okutmak istedikleri memleketteri ve takip etmesini arzu ettikleri tahsil planının esaslı cihetlerinin her sene Nisan nihayetine kadar Milli Eğitim Bakanlığına bildirilmesi gerekmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ilgili makama verilmek üzere düzenlenen 18/07/2024 tarihli belgeden, davacının Gazi Üniversitesi adına öğrenim görmek üzere bursiyer olarak seçildiği, buna göre davacının davalı üniversitedeki görevi nedeniyle değil Gazi Üniversitesindeki öğrenci statüsü nedeniyle bursiyer olarak seçildiği görülmektedir.

Gelinen noktada, 1416 sayılı Kanunun 21. maddesinin 4. fıkrasında yer alan "Kamu kurum ve kuruluşlarında memur" ifadesi ile üniversitelerde görev yapan öğretim elemanları kastedilmediğinden ve bunun yanında 1416 sayılı Kanun uyarınca, başka bir üniversite adına öğrenim görmek üzere elde edilen bursiyerlik nedeniyle davalı idare emrinde öğretim elemanı olan davacının durumunun 2547 sayılı Kanunun 33. maddesi kapsamında da olmadığı tespit edildiğinden davacıya aylıksız izin verilmemesine dair işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU : Açıklanan nedenlerle;

Mahkemece yürütmenin durdurulması talebine ilişkin olarak verilen kararda hukuka uygunluk görülmediğinden; davalı idare itirazının **KABULÜNE**, Afyonkarahisar İdare Mahkemesi'nin 05.09.2024 tarih ve E:2024/914 sayılı yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne dair kararının **KALDIRILMASINA**, olayda, 2577 sayılı Kanunu'nun 27/2. maddesinde öngörülen iki şartın birlikte gerçekleşmediği anlaşıldığından **yürütmenin durdurulması isteminin REDDİNE**, 03.10.2024 tarihinde oybirliğiyle **kesin olarak** karar verildi.

Başkan
NAZIM TAHA KOÇAK
101647

e-imza

Üye
ALİ ÜNAL
165853

e-imza

Üye
AZİME KAHRAMAN ÖZDEMİR
165664

e-imza

M.M.A. 03.10.2024

